

C/2023/1072

15.12.2023

P9_TA(2023)0203

Χάρτης πορείας για μια κοινωνική Ευρώπη: δύο έτη μετά το Πόρτο

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαΐου 2023 σχετικά με έναν χάρτη πορείας για μια κοινωνική Ευρώπη: δύο έτη μετά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο (2023/2586(RSP))

(C/2023/1072)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ) που διακηρύχθηκε επίσημα από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων» (COM(2021)0102),
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση του Πόρτο, που διατυπώθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 8 Μαΐου 2021,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη φροντίδα (COM(2022)0440),
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας μακροχρόνια φροντίδα ⁽¹⁾,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη ⁽²⁾,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Μαρτίου 2023 σχετικά με το επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη ⁽³⁾,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί θεμελιώδη στόχο της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρεις αλληλένδετοι πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης είναι ο οικονομικός, ο κοινωνικός και ο περιβαλλοντικός πυλώνας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη ανάπτυξη βασίζεται, μεταξύ άλλων, στην πλήρη απασχόληση, την κοινωνική πρόοδο και τη δικαιοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας βασικός θεμελιώδης στόχος της ΕΕ, όπως καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι η διαμόρφωση μιας κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο· λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος δίνεται έμφαση στην οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΕΠΚΔ διακηρύχθηκε το 2017 στο Γκέτεμποργκ, καθορίζει 20 αρχές και θεσπίζει ένα εγχειρίδιο κοινωνικών κανόνων για μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη, δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς και γεμάτη ευκαιρίες στον 21ο αιώνα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο τον Μάιο του 2021, το Συμβούλιο δεσμεύθηκε ως προς τρεις πρωταρχικούς στόχους για το 2030: την απασχόληση, την κατάρτιση και τη φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι τουλάχιστον το 78 % του πληθυσμού ηλικίας μεταξύ 20 και 64 ετών θα πρέπει να εργάζεται έως το 2030· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποιότητα των θέσεων εργασίας και οι συνθήκες εργασίας παραμένουν εκτός του πεδίου του στόχου αυτού· λαμβάνοντας υπόψη ότι τουλάχιστον το 60 % όλων των ενηλίκων θα πρέπει να συμμετέχει σε κατάρτιση κάθε χρόνο· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού θα πρέπει να μειωθεί κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια έως το 2030, εκ των οποίων 5 εκατομμύρια θα πρέπει να είναι παιδιά· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τις τελευταίες δύο δεκαετίες τα νοικοκυριά χαμηλότερου μεσαίου εισοδήματος διατρέχουν αυξανόμενο κίνδυνο κοινωνικής οπισθοδρόμησης, ο οποίος αναμένεται να συνεχίσει την ανοδική του πορεία ⁽⁴⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρεις πρωταρχικοί στόχοι δεν καλύπτουν την πλήρη υλοποίηση του ΕΠΚΔ·

⁽¹⁾ ΕΕ C 476 της 15.12.2022, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 41 της 3.2.2023, σ. 1.

⁽³⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0076.

⁽⁴⁾ ΟΟΣΑ, «A Broken Social Elevator? How to Promote Social Mobility» [Ένας χαλασμένος κοινωνικός ανελκυστήρας; Πώς να προωθήσουμε την κοινωνική κινητικότητα], Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι, 15 Ιουνίου 2018.

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρωταρχικοί στόχοι που έθεσε η Επιτροπή επιδιώκονται από τα κράτη μέλη κατά το τελευταίο έτος· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσθετες κρίσεις από τότε που τέθηκαν οι στόχοι άσκησαν πρόσθετες πιέσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι πέντε κράτη μέλη έχουν επιτύχει τους εθνικούς τους στόχους για την απασχόληση, τα μισά δε κράτη μέλη έχουν υπερβεί τον στόχο του 78 % για την απασχόληση· λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι, σύμφωνα με προβλέψεις, δεν θα επιτύχουν όλα τα κράτη μέλη τον στόχο για την απασχόληση έως το 2030 ⁽⁵⁾·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική οικονομία αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη για την υλοποίηση του ΕΠΚΔ και μπορεί να συμβάλει ενεργά στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων έως το 2030·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πληθωρισμός σε επίπεδο ΕΕ έχει αυξησει το κόστος διαβίωσης των διάμεσων νοικοκυριών κατά περίπου 10 %, την επίπτωση υλικής και κοινωνικής στέρησης κατά περίπου 2 % και το ποσοστό ενεργειακής φτώχειας και απόλυτης νομισματικής φτώχειας κατά περίπου 5 %· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε επιλεγμένα κράτη μέλη και για ευάλωτες ομάδες, οι αντίστοιχες επιπτώσεις στην ευημερία αναμένεται να είναι πολλαπλάσια σοβαρές· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό είναι πιθανό να διευρύνει τα υφιστάμενα χάσματα όσον αφορά τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ολόκληρη την ΕΕ ⁽⁶⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη χρειάζεται ένα νέο όραμα για να καταστεί καινοτόμος βιομηχανική τοποθεσία έως το 2050, ειδικότερα στο πλαίσιο του νόμου των ΗΠΑ για τη μείωση του πληθωρισμού και άλλων παρόμοιων επενδυτικών σχεδίων από άλλες τρίτες χώρες·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Eurofound, ο στόχος του 60 % σε μαθήματα κατάρτισης (των οποίων το κόστος επωμίζεται ο εργοδότης) δεν επιτεύχθηκε σε κανένα κράτος μέλος το 2021· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία δείχνουν επίσης πως τα άτομα που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη κατάρτισης (νέοι, άτομα με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και επαγγέλματα χαμηλής ειδίκευσης) ωφελήθηκαν λιγότερο·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Σεπτέμβριο του 2022 η Επιτροπή παρουσίασε μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τη φροντίδα και τον Δεκέμβριο του 2022 το Συμβούλιο ενέκρινε σύσταση του Συμβουλίου για τη μακροχρόνια φροντίδα, με σκοπό την εφαρμογή της αρχής 18 του ΕΠΚΔ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία της COVID-19 αποκάλυψε και επισήμανε τις μη βιώσιμες συνθήκες εργασίας των επαγγελματιών φροντιστών, την υψηλή επιβάρυνση των άτυπων φροντιστών λόγω της απουσίας επίσημων υπηρεσιών φροντίδας, και την υψηλή έκθεση των προσώπων που χρήζουν φροντίδας σε λοιμώξεις, σοβαρές νόσους και θανάτους· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει αποδειχθεί πως οι κοινοτικές και κατ' οίκον υπηρεσίες φροντίδας μειώνουν την έκθεση των προσώπων που χρήζουν φροντίδας σε λοιμώξεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην έκθεσή της του 2021 για τη μακροχρόνια φροντίδα, η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας αποκάλυψε ότι οι ανάγκες μακροχρόνιας φροντίδας εντείνουν τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπό το φως των δημογραφικών εξελίξεων, η μακροχρόνια φροντίδα θα πρέπει να καταστεί πιο προσιτή, θα πρέπει δε να διασφαλίζονται η ανεξαρτησία και η ποιότητα της φροντίδας, να παρέχονται βιώσιμες συνθήκες εργασίας και να υποστηρίζονται οι άτυποι φροντιστές·
1. τονίζει εκ νέου τη σημασία να εγκριθούν τα συμπεράσματα της κοινωνικής συνόδου κορυφής του Πόρτο, του 2021, όπου υπογραμμίζεται ότι εξακολουθούμε να ζούμε σε πρωτοφανείς καιρούς· σημειώνει ότι η COVID-19 και ο συνεχιζόμενος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στο κατώφλι μας οδήγησαν σε κρίσεις ως προς το κόστος ζωής και την ενέργεια, οι οποίες πλήττουν σκληρότερα τις πλέον ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας μας, εντείνοντας τις ανισότητες· επαναλαμβάνει εκ νέου τη σημασία του ΕΠΚΔ ως κατευθυντήριας πυξίδας για μια πιο κοινωνική Ευρώπη, και επικροτεί το οικείο σχέδιο δράσης εν προκειμένω· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν την κοινωνική καινοτομία ως βασική κινητήρια δύναμη για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων, και τους καλεί επιτακτικά να λάβουν υπόψη τη σύσταση που διατύπωσε το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία ⁽⁷⁾· τονίζει ωστόσο ότι οι προκύπτοντες πρωταρχικοί στόχοι για το 2030, που καθορίστηκαν από την Επιτροπή και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο, σχετικά με την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη φτώχεια δεν επαρκούν για να διασφαλιστεί η πλήρης υλοποίησή του· επισημαίνει ότι ο ΕΠΚΔ αποτελεί ισχυρό εργαλείο για να διασφαλιστεί ότι το ευρωπαϊκό γαχείριμα μπορεί να λειτουργήσει ως γερή ασπίδα για την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των συνθηκών διαβίωσης των Ευρωπαίων πολιτών· τονίζει ότι ο κοινωνικός διάλογος, η δημοκρατία στον χώρο εργασίας και το δικαίωμα στις συλλογικές διαπραγματεύσεις είναι κείριες σημασίες για την υλοποίηση του ΕΠΚΔ και την επίτευξη ανοδικής σύγκλισης των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη·
2. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να λάβουν μέτρα για τον μετριασμό του ανικτύπου που έχουν οι κρίσεις στους ανθρώπους και στις αγορές εργασίας των κρατών μελών, προκειμένου να διατηρηθούν τα ποσοστά απασχόλησης και οι κοινωνικές εισφορές σε υψηλά επίπεδα με τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη λειτουργία των αγορών εργασίας και να προωθήσουν την ένταξη των γυναικών, των νέων και των ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας· καλεί επομένως την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους της ΕΕ να επιδιώξουν ευρύτερη κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις, τουλάχιστον στο 80 %, έως το 2030, με γνώμονα τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην ΕΕ, που θα συμβάλει στην ευεξία στην εργασία και στην ανοδική κοινωνική σύγκλιση και θα μειώσει τη φτώχεια των

⁽⁵⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Η Επιτροπή χαιρετίζει τους στόχους των κρατών μελών για μια πιο κοινωνική Ευρώπη έως το 2030», 16 Ιουνίου 2022.

⁽⁶⁾ Menyhart, B., «The effect of rising energy and consumer prices on household finances, poverty and social exclusion in the EU» [Η επίδραση των αυξανόμενων ενεργειακών τιμών και τιμών καταναλωτή στα οικονομικά των νοικοκυριών, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό στην ΕΕ], Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2022.

⁽⁷⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2022 σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία (ΕΕ C 47 της 7.2.2023, σ. 171).

εργαζομένων, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις μισθολογικές ανισότητες· σημειώνει ότι η φτώχεια των εργαζομένων πρέπει να αντιμετωπιστεί με τη διασφάλιση αξιοπρεπών μισθών· τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η υιοθέτηση προγραμμάτων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση ώστε να ενδυναμωθούν οι εργαζόμενοι και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα·

3. επικροτεί την έγκριση της οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην ΕΕ⁽⁸⁾ και της οδηγίας για τη μισθολογική διαφάνεια⁽⁹⁾· ζητεί να συμφωνήσει το Συμβούλιο σε μια γενική προσέγγιση σχετικά με την οδηγία για την εργασία σε πλατφόρμα⁽¹⁰⁾ προκειμένου να βελτιωθούν η προστασία των εργαζομένων και οι συνθήκες εργασίας στην οικονομία των πλατφορμών και να δημιουργηθεί θεμιτός ανταγωνισμός· επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής ως προς την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια στον χώρο εργασίας· τονίζει την ανάγκη να αναληφθεί περαιτέρω δράση για την επίτευξη του στόχου των μηδενικών θανάτων στην εργασία· επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής να δώσει συνέχεια, με νομοθετική πρόταση, στο εγκριθέν ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 2ας Φεβρουαρίου 2023⁽¹¹⁾· επικροτεί την έναρξη διαβούλευσης σε δύο στάδια με τους κοινωνικούς εταίρους της ΕΕ·

4. σημειώνει ότι, ακόμη και με το μέσο στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Αντασφάλισης Ανεργίας, οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης της COVID-19 διήρκεσαν περισσότερο απ' ό,τι αναμενόταν· επισημαίνει ωστόσο ότι χάρη στο μέσο αυτό σώθηκαν χιλιάδες θέσεις εργασίας, και ότι ο κλυδωνισμός στην αγορά εργασίας ήταν λιγότερο σοβαρός από τον αναμενόμενο· σημειώνει εν προκειμένω ότι το μέσο αυτό θα πρέπει να παραμείνει σε χρήση καθ' όλη τη διάρκεια της τρέχουσας έκτακτης κατάστασης, θα πρέπει δε να συνεχίσει να βασίζεται σε δάνεια και να ενεργοποιηθεί ταχέως σε περίπτωση νέων εξωτερικών χρηματοπιστωτικών ή οικονομικών κλυδωνισμών·

5. εκφράζει έντονη ανησυχία για τη συνολική διάβρωση των ομάδων μεσαίου εισοδήματος στην ΕΕ, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των οικονομιών μας, έχουν καίρια συνεισφορά στα εθνικά μας συστήματα κοινωνικής προστασίας και είναι απαραίτητες για τη σταθερότητα των δημοκρατιών μας, και επομένως για την οικονομική πρόοδο, ιδίως για το αυξανόμενο μέγεθος των ομάδων χαμηλότερου εισοδήματος λόγω της οικονομικής ύφεσης, των δυσμενών εξελίξεων στην αγορά εργασίας και των φορολογικών μεταρρυθμίσεων που εγκρίθηκαν τα τελευταία έτη· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για την αύξηση του μεγέθους και την εδραίωση των ομάδων μεσαίου εισοδήματος·

6. επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», η οποία αποσκοπεί στον εξορθολογισμό και την απλούστευση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων κατά 25 % για καθέναν από τους πράσινους, ψηφιακούς και οικονομικούς θεματικούς τομείς, και την υποβολή πρότασης από την Επιτροπή για την επίτευξη του στόχου αυτού έως το φθινόπωρο του 2023· καλεί την Επιτροπή να επιδείξει ταχέως τη δέσμευση αυτή, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα όλων των επιχειρήσεων στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσάων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), και να ενισχυθούν οι βασικές προϋποθέσεις για κοινωνική δικαιοσύνη και ευημερία· υπενθυμίζει ότι οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κοινωνικής μας συνοχής·

7. τονίζει τη σημασία να μειωθούν οι εισοδηματικές ανισότητες και να καταπολεμηθεί η φτώχεια, δεδομένου ότι το 21,7 % του πληθυσμού της ΕΕ το 2021 (95,4 εκατομμύρια άτομα) διέτρεχε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, και ζητεί να αναληφθεί δέσμευση όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για τη φτώχεια εν προκειμένω· υπενθυμίζει την αρχή 14 του ΕΠΚΔ, σύμφωνα με την οποία κάθε άτομο που δεν διαθέτει επαρκείς πόρους έχει δικαίωμα σε παροχές ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που διασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση σε όλα τα στάδια της ζωής· επαναλαμβάνει τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στο ψήφισμά του της 15ης Μαρτίου 2023 σχετικά με το επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη·

8. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την αρχή 15 του ΕΠΚΔ, κάθε ηλικιωμένος έχει δικαίωμα σε πόρους που του επιτρέπουν να ζει αξιοπρεπώς, και ότι οι εργαζόμενοι και οι αυτοαπασχολούμενοι που συνταξιοδοτούνται έχουν δικαίωμα σε σύνταξη η οποία είναι ανάλογη με τις εισφορές τους και τους εξασφαλίζει επαρκές εισόδημα· πιστεύει ταυτόχρονα ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν μακροπρόθεσμη εισοδηματική ασφάλεια, επαρκώς υψηλές ελάχιστες συντάξεις ώστε να αποτρέπεται η φτώχεια στην τρίτη ηλικία, και ίσες ευκαιρίες για την απόκτηση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από γυναίκες και άνδρες ώστε να γεφυρωθεί το συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν στοχευμένα κίνητρα για τη διευκόλυνση της σταδιακής μετάβασης στη συνταξιοδότηση, μεταξύ άλλων υποστηρίζοντας ρυθμίσεις για ένα ελαστικό ωράριο εργασίας και προσαρμόζοντας καταλλήλως τους χώρους εργασίας· επαναλαμβάνει την έκκληση της κοινωνικής δέσμευσης του Πόρτο να λάβουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μέτρα για την ενίσχυση των εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας ώστε να διασφαλιστεί μια αξιοπρεπή ζωή για όλους και παράλληλα να διατηρηθεί η βιωσιμότητα των συστημάτων αυτών· επισημαίνει ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία μιας σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ηλικιωμένων·

⁽⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 275 της 25.10.2022, σ. 33).

⁽⁹⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 2021, για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής (COM(2021)0093).

⁽¹⁰⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2021, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες (COM(2021)0762).

⁽¹¹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Φεβρουαρίου 2023 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων (κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0028).

9. καλεί την Επιτροπή να δώσει άμεσα συνέχεια στην επικείμενη έκθεση νομοθετικής πρωτοβουλίας του Κοινοβουλίου σχετικά με ποιοτικές θέσεις πρακτικής άσκησης στην ΕΕ· επικροτεί το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιότητων, και τονίζει τη σημασία της πρόσβασης σε κατάρτιση και επανειδίκευση για τους εργαζομένους, ιδίως σε βιομηχανίες και τομείς που πρέπει να υποστούν θεμελιώδεις αλλαγές προκειμένου να επιτευχθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, ώστε να διασφαλιστεί ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο· τονίζει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση στρατηγικών για τις δεξιότητες σε κάθε επίπεδο της πράσινης οικονομίας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω κατάρτιση πραγματοποιείται χωρίς περικοπές στους μισθούς και εκλαμβάνεται ως χρόνος εργασίας, καθώς και να παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διττή μετάβαση· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση για ένα ευρωπαϊκό δελτίο κοινωνικής ασφάλισης που θα παρέχει σε εθνικές αρχές όπως οι επιθεωρήσεις εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης και στους κοινωνικούς εταίρους που συμμετέχουν σε επιθεωρήσεις εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης ένα μέσο σε πραγματικό χρόνο για την αποτελεσματική επιβολή του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου·

10. επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση, έως το τέλος του 2023, σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας που θα αναγνωρίζεται σε όλα τα κράτη μέλη· επικροτεί τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις των κοινωνικών εταίρων σχετικά με την τηλεργασία και το δικαίωμα στην αποσύνδεση, με σκοπό την προώθηση μιας νομικά δεσμευτικής συμφωνίας που θα εφαρμοστεί μέσω οδηγίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιδιώξουν την ταχεία εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη φροντίδα ώστε να στηρίξουν τους φροντιστές· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη σύσταση του Συμβουλίου για οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας μακροχρόνια φροντίδα· επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να δρομολογήσει μια συνολική προσέγγιση όσον αφορά την ψυχική υγεία, και επαναλαμβάνει την έκκλησή του για την έκδοση οδηγίας σχετικά με τους ψυχολογικούς κινδύνους και την ευεξία στην εργασία·

11. σημειώνει ότι, παρόλο που η Επιτροπή έχει δρομολογήσει πολλές νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες, μέχρι στιγμής η ΕΕ δεν έχει κατορθώσει να υλοποιήσει πλήρως τον ΕΠΚΔ· τονίζει την ανάγκη για τακτική επανεξέταση του σχεδίου δράσης· τονίζει την ανάγκη για την ανάληψη περαιτέρω νομοθετικής δράσης από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης υλοποίηση του ΕΠΚΔ, με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή των αρχών 11 (παιδική μέριμνα), 12 (κοινωνική προστασία), 19 (στέγαση) και 20 (βασικές υπηρεσίες)· υπογραμμίζει ότι το επόμενο σχέδιο δράσης του ΕΠΚΔ θα πρέπει να υποστηρίζεται από μια συνολική ενωσιακή στρατηγική κατά της φτώχειας ώστε να αντιμετωπιστεί το πολυδιάστατο ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού·

12. ζητεί να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός του δικαιώματος στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για όλους, με εγγυήσεις για ποιοτική κατάρτιση και εκπαιδευτική άδεια μετ' αποδοχών για όλους τους εργαζομένους·

13. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να εγκρίνει το Συμβούλιο την οριζόντια οδηγία κατά των διακρίσεων⁽¹²⁾, η οποία εκκρεμεί από το 2008, προκειμένου να υλοποιηθούν πλήρως η αρχή 1 του ΕΠΚΔ (ίσες ευκαιρίες) και οι υποσχέσεις των ιδρυτικών συνθηκών της ΕΕ όσον αφορά την ίση μεταχείριση·

14. υπενθυμίζει ότι η αρχή 11 σχετικά με την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των παιδιών απαιτεί την ανάληψη περαιτέρω δράσης ώστε να σπάσει ο διαγενεακός κύκλος της φτώχειας και να τονωθεί η κοινωνική κινητικότητα· πιστεύει ότι όλα τα παιδιά θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης και φροντίδας, ιδίως στην προσχολική εκπαίδευση· υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη την επανειλημμένη έκκληση του Κοινοβουλίου να διατεθούν περισσότερα κονδύλια στην ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά, με ειδικό προϋπολογισμό ύψους τουλάχιστον 20 δισεκατομμυρίων ευρώ· καλεί όλα τα κράτη μέλη να υποβάλουν ότι τα εθνικά τους σχέδια δράσης και να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά και ανταποκρίνονται στις βασικές αρχές της σύστασης (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά⁽¹³⁾· υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν την πλήρη υλοποίηση των ενισχυμένων Εγγυήσεων για τη νεολαία·

15. πιστεύει ότι οι περίοδοι παροχής φροντίδας κατά τις οποίες ο φροντιστής μεταβαίνει σε καθηστώως μερικής απασχόλησης ή εγκαταλείπει την αμειβόμενη εργασία θα πρέπει να συνυπολογίζονται στις συνταξιοδοτικές εισφορές του⁽¹⁴⁾·

16. προειδοποιεί ότι, για την ορθή εφαρμογή της αρχής 12, πρέπει η επαρκής κοινωνική προστασία να συνυπολογίζει τις τρέχουσες τάσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η ψηφιοποίηση της οικονομίας και η δημογραφική γήρανση, και να επεκταθεί προκειμένου να καλυφθούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον άνισο αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος στις διάφορες εισοδηματικές ομάδες και τους εργαζομένους σε διαφορετικούς τομείς, καθώς και οι κοινωνικές συνέπειες του μετασχηματισμού των κοινωνιών μας προς την κλιματική ουδετερότητα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να

⁽¹²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Απριλίου 2009 σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (ΕΕ C 137 Ε της 27.5.2010, σ. 68).

⁽¹³⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (ΕΕ L 223 της 22.6.2021, σ. 14).

⁽¹⁴⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Τελική έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου για το μέλλον της κοινωνικής προστασίας και του κράτους πρόνοιας στην ΕΕ», Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων της ΕΕ, Λουξεμβούργο, Ιανουάριος 2023.

προτείνουν ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την κοινωνική προστασία το οποίο να λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους κοινωνικού αποκλεισμού που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα και να θέσουν τα θεμέλια για την ανάπτυξη πράσινων συστημάτων κοινωνικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο με τη στήριξη της ΕΕ·

17. επικροτεί την εγκαινίαση της πλατφόρμας της ΕΕ για την καταπολέμηση της αστεγίας, και τονίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί η ενωσιακή στήριξη προκειμένου να εκπληρωθούν οι φιλοδοξίες και να επιτευχθούν οι στόχοι της στο πλαίσιο της Διακήρυξης της Λισαβόνας· επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την αρχή 19, θα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση σε ποιοτική κοινωνική στέγαση ή στεγαστική βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη· καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να αναπτύξει ένα φιλόδοξο σχέδιο δράσης ευθυγραμμισμένο με την αρχή της επικουρικότητας, για την επίτευξη προσβάσιμης, πράσινης και οικονομικά προσίτης κοινωνικής στέγασης ώστε να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες όλων των πολιτών της ΕΕ και να εξαλειφθεί η αστεγία έως το 2030· τονίζει, στο τρέχον πλαίσιο, την ανάγκη να τεθεί τέλος στην ενεργειακή φτώχεια, καθώς και τη σημασία της απαγόρευσης των αποσυνδέσεων σε κρίσιμες περιόδους για τα εύλωτα νοικοκυριά και τους καταναλωτές που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια· επαναλαμβάνει την έκκλησή του να υιοθετηθεί η αρχή της προτεραιότητας στη στέγαση ώστε να προωθηθεί η πρόσβαση στη στέγαση, και σημειώνει ότι η εν λόγω στέγαση θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές του «καθολικού σχεδιασμού», ώστε να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα·

18. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες καλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας, συγκοινωνιών, χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ψηφιακών επικοινωνιών για όσους έχουν ανάγκη (αρχή 20), οι οποίες έχουν δεχθεί πρόσθετες πιέσεις· επισημαίνει ότι οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και οι αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές επηρεάστηκαν δυσανάλογα, γεγονός που επιδείνωσε τις αυξανόμενες οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ· καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να προσδιορίσει ποιες ισχυρότερες κοινωνικές διατάξεις στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος⁽¹⁵⁾ είναι αναγκαίες και, με βάση την εν λόγω αξιολόγηση, να υποβάλει αναθεώρηση προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση σε ύδρευση, αποχέτευση, ενέργεια, συγκοινωνίες, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ψηφιακές επικοινωνίες, καθώς και σε στέγαση·

19. επαναλαμβάνει την έκκλησή του, υπό το φως του πλαισίου του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας, να εξαρτάται η χρηματοδότηση της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών ενισχύσεων, από στόχους δημόσιας πολιτικής, ιδίως κοινωνικές απαιτήσεις, προκειμένου να προσφέρονται ποιοτικές θέσεις εργασίας, να προωθούνται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, να γίνονται σεβαστά τα ενωσιακά εργασιακά δικαιώματα και πρότυπα, και να διασφαλίζονται βελτιωμένες συνθήκες εργασίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιβάλουν την κοινωνική ρήτρα στην υφιστάμενη οδηγία για τις δημόσιες προμήθειες⁽¹⁶⁾ και να εξετάσουν το ενδεχόμενο αναθεώρησης της οδηγίας, με βάση εκτίμηση αντίκτυπου, προκειμένου να ενισχυθούν περαιτέρω οι κοινωνικές ρήτρες στις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να υποχρεούνται οι οικονομικοί φορείς και οι υπεργολάβοι να σέβονται πλήρως τα δικαιώματα των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε συλλογικές διαπραγματεύσεις, λαμβανομένης υπόψη της πρόσφατα εγκριθείσας οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην ΕΕ·

20. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν η κοινωνική διάσταση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και η υλοποίηση του ΕΠΚΔ, ειδικότερα υπό το φως της επανεξέτασης της οικονομικής διακυβέρνησης· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο να παρουσιάσει ένα μέσο για την κοινωνική σύγκλιση με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων κοινωνικών αποκλίσεων, τον εντοπισμό δυνητικών προβλημάτων στην ορθή υλοποίηση του ΕΠΚΔ και τον καθορισμό κοινωνικών στόχων· πιστεύει ότι οι κίνδυνοι κοινωνικών αποκλίσεων θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της πορείας δημοσιονομικής προσαρμογής·

21. πιστεύει ότι, προκειμένου να γίνει πραγματικότητα μια δίκαιη και κοινωνική Ευρώπη και να διασφαλιστούν τα πλέον υψηλά επίπεδα κοινωνικής προστασίας στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί μια βιώσιμη και δίκαιη Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς, όπου τα κοινωνικά δικαιώματα προστατεύονται πλήρως και διαφυλάσσονται τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με τα οικονομικά και περιβαλλοντικά πρότυπα· τονίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση του ρόλου του ΕΠΚΔ ώστε να τεθούν οι κοινωνικές πτυχές σε ισότιμη βάση με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές, και να διασφαλιστεί ότι τα κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρώπη βρίσκονται στο επίκεντρο των επικείμενων πολιτικών της ΕΕ και ότι η σύγκλιση είναι μία από τις ύψιστες πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ· σημειώνει ότι συνεπώς θα χρειαστούν κοινωνικές επενδύσεις για την υλοποίηση του ΕΠΚΔ σε επικείμενες πρωτοβουλίες χρηματοδότησης και την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·

22. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να αναθεωρήσει η Επιτροπή την οδηγία για την εργασία μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης⁽¹⁷⁾, προκειμένου να θεσπιστεί ένα νομικό πλαίσιο που να διασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και ίση μεταχείριση εντός της ΕΕ για τους εποχικούς εργαζομένους και τους μετακινούμενους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου με εταιρείες προσωρινής απασχόλησης ή οποιοδήποτε άλλο είδος διαμεσολαβητή στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των γραφείων εύρεσης εργασίας, όπως υποσχέθηκε η Επιτροπή στη δήλωση του Πόρτο·

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 114 της 26.4.2012, σ. 8).

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽¹⁷⁾ Οδηγία 2008/104/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης (ΕΕ L 327 της 5.12.2008, σ. 9).

23. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει ένα νομικό πλαίσιο για την πρόβλεψη και διαχείριση των αλλαγών που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση στον κόσμο της εργασίας, εστιάζοντας πρώτον στη σημασία να διαφυλαχθεί η ποιοτική απασχόληση, με τη στήριξη των εργαζομένων κατά τους μετασχηματισμούς της αγοράς εργασίας και με την παροχή πρόσβασης σε επαρκή κατάρτιση, και δεύτερον στη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, μεταξύ άλλων με την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων όσον αφορά την πρόβλεψη και διαχείριση των αλλαγών·
24. επαναλαμβάνει τη σημασία μιας εύρυθμα λειτουργούσας και αποδοτικής Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (ΕΑΕ), και καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την ευκαιρία, που παρουσιάστηκε κατά την αξιολόγηση της 1ης Αυγούστου 2024, να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής του ιδρυτικού κανονισμού της ΕΑΕ ⁽¹⁸⁾ και να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές της, ιδίως όσον αφορά τις εξουσίες έρευνας της ΕΑΕ·
25. τονίζει εκ νέου το δικαίωμα στην ανθρώπινη παρέμβαση και το δικαίωμα μη συμμόρφωσης με απόφαση που λαμβάνεται αποκλειστικά με αυτοματοποιημένη επεξεργασία, όπως αναφέρεται στον γενικό κανονισμό προστασίας των δεδομένων ⁽¹⁹⁾· τονίζει την ανάγκη να λάβει η ΕΕ μέτρα για την περαιτέρω ενσωμάτωση της αρχής του ανθρώπινου ελέγχου (human in control) στον κόσμο της εργασίας και για τον έλεγχο της αλγοριθμικής διαχείρισης· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την τεχνητή νοημοσύνη στον χώρο εργασίας·
26. ζητεί να εναρμονιστεί καλύτερα το σχέδιο δράσης του ΕΠΚΔ με συναφείς στρατηγικές της ΕΕ, μεταξύ άλλων με τη στρατηγική για την ένταξη των Ρομά, τη στρατηγική για την ισότητα των φύλων, τη στρατηγική για την καταπολέμηση της αστεγίας και τη στρατηγική κατά του ρατσισμού·
27. ζητεί να συμπεριληφθούν στις Συνθήκες, όπως διατυπώθηκε στα συμπεράσματα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης και στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2022 σχετικά με το αίτημα για σύγκληση Συνέλευσης για την αναθεώρηση των Συνθηκών ⁽²⁰⁾, ένα πρωτόκολλο κοινωνικής προόδου που θα εγγυάται ότι τα δικαιώματα των εργαζομένων, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και τα κοινωνικά δικαιώματα προστατεύονται πλήρως και διαφυλάσσονται·
28. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344 (ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 21).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 493 της 27.12.2022, σ. 130.